

Přílohy

Seznam příloh

A) Textové přílohy

A1 – Struktura otázek k rozhovoru s pamětníky

A2 – přepis rozhovoru s respondentem A

B) Fotografické přílohy

B1 – Ukázka školní kroniky

B2 – Ukázka první strany ŠK1

B3 – fotografie školní budovy s hradem Karlštejnem ze školního roku 1928/29

B4 – současná podoba školní budovy

B5 – hrad Karlštejn

B6 – program oslavy 80. narozeniny T. G. Masaryka

B7 – pozvánka na oslavu výročí 100. trvání školní budovy v Budňanech

B8 – ukázka knihy návštěv z oslav 180. výročí školy, vzkazy bývalých žáků a příznivců školy

A) Textové přílohy

A1 Struktura otázek k rozhovoru s pamětníky:

1. V jakém období jste navštěvoval/a základní školu v Karlštejně?
2. Jste prvním členem vaší rodiny, který školu navštěvoval?
3. Jakou v té době měla škola podobu? Jak vypadala školní budova? Bylo součástí školy školní hřiště nebo nějaké zahrádky? Byly ve škole nějaké speciální učebny?
4. Vzpomínáte si, kolik tříd a ročníků měla v té době škola k dispozici?
5. Pamatujete si, jak vypadala vaše třída? Jak byla vybavena?
6. Kolik žáků bylo ve vaší třídě?
7. Vzpomínáte si, kolik na škole učilo učitelů, případně učitelek?
8. Utkvěl vám nějaký učitel nebo učitelka v paměti? Proč právě on/ona?
9. Jak probíhala výuka ve vaší třídě?
10. Jaký předmět byl váš neoblíbenější?
11. Vzpomínáte si na nějaké školní akce, kterých se škola pravidelně účastnila?
12. Vzpomínáte na oslavy státu nebo prezidentů republiky, které škola pořádala?
13. Vzpomínáte si na nějakou velmi šťastnou nebo naopak nešťastnou vzpomínku spojenou se školou?
14. Kam jste šel/šla na druhý stupeň základní školy? Proč právě tam?
15. Máte pocit, že přechod na druhý stupeň základní školy byl pro vás náročný? Myslíte si, že jste ve vědomostech zaostával/a za žáky, kteří chodili na první stupeň do školy plně organizované?
16. Kdy jste se byl/a naposledy podívat ve škole?

A2 Přepis rozhovoru s respondentem A

V jakém období jste navštěvoval/a školu v Karlštejně?

„Nastoupil jsem v roce 1906 a do... byl jsem tady 5 let, to byl pětiletá škola. No a pak jsem nastoupil do Berouna do měšťanky, ta byla na 3 roky. To jsme byli první ročník, čtyřicátý ročník, kterej byl na osm let. Dřív, před námi to bylo na devět, tudíž jsme byli první ročník, kterej byl na osm let. A tam jsem byl do 1954, to sem byl v Berouně a pak jsem šel na průmyslovku. Ne, pak jsem se šel na tři roky učit do Radotína zámečnickem. Tam jsem se vyučil za tři roky a pak jsem šel na průmyslovku do Hořovic.“

Jste prvním členem vaší rodiny, který školu v Karlštejně navštěvoval?

„Ne. Brácha už tady chodil, moje máma tady chodila. Takže první jsem nebyl.“

Jakou v té době měla škola podobu? Jak vypadala školní budova? Bylo součástí školy školní hřiště nebo nějaké zahrádky? Byly ve škole speciální učebny?

„Takhle, byly tam 3 třídy. První třída byla jako samostatná. Tu měl nějaký pan Mrvík na výuku. Druhá třída byly oddělení. Dvě třídy byly oddělení – druhá a třetí a čtvrtá a pátá. Druhou a třetí měl pan učitel Fišer a čtvrtou a pátou měla paní učitelka Pochová. Takže tady jsem tohle přešel až do té pátý třídy. Co ses ještě ptala?“

„Jakou měla podobu škola, jako budova?“

„No ta budova má stálou podobu, ta se nemění. Akorát sociální zařízení tam byly jiný než jsou dneska. Jako je to dneska modernější. Takže tím pádem vlastně se to trošičku vylepšilo, ale jinak tvar budovy a objem budovy není jiný.“

„A za vás ke škole patřila ta stodola? Protože ta pak od školy byla odebraná“

„Ta stodola tam ještě byla. Byla tam stodola pro školu. Tam byly různý sklady. Ona pak přišlo obecnímu úřadu, ten byl zřizovatel a ten to pak pronajal Peckovi, kterej tam provozoval tu pekárnu.“

„Nějaké zahrádky, speciální učebny, knihovna?“

„Nene, to tam nebylo. Do knihovny jsme chodili do místní knihovny, co byla tady v Karlštejně a jinak tam nebylo nic.“

Pamatujete si, jak vaše třída vypadala? Jak byla vybavena?

„No byly tam lavice, normálně lavice, tam nebyly stolky se židlemi. Byly tam lavice sklopný s takovejma sedadlama, byla tam tabule, katedra tam byla, stupínek, na kterým stála ta katedra. Kolem byly obrazy. A v tý první třídě jsme tam měly věšáky a za těma věšákama byly zastrkaný, jak jsme se učili písmena, tak tam vždycky byly zastrkaný. A jinak tam jako nebylo nic.“

Kolik žáků bylo ve vaší třídě?

„No hele takhle. My jsme byli čtyřicátý ročník, kterej byl trochu slabší. Nás tam bylo... no protože sem chodili ještě ze Třebaně kluci a holky. Byl tady dětskej domov, takže ty tam taky chodili. Takže tady z Karlštejna nás tady bylo asi 7 lidí z Karlštejna a jinak byli ze Třebaně. Těch bylo asi 3 a z toho dětskýho domova, to byli takový dva lidi. Takže dohromady tak 12 lidí.“

Vzpomínáte si, kolik na škole učilo učitelů, případně učitelek?

„No za mě tam byli 3. Pak tam přišel nějaký pan učitel Vokáč. Pak nověj ředitel z Řevnic, ten si nevzpomenu, jak se jmenoval. To už ale bylo mimo mě. To už byly ty další ročníky. Takže za mě tam byli tydlety: Mrvík, Fišer, Pochová“

„To počítáte třídu nebo ročník?“

„No to bylo v tý první třídě, jak jsme byli samostatně. V tý druhý třídě, tam už byl ten další ročník a ten byl dost silnej. Tam už bylo z Karlštejna tak 12 lidí, který tady chodili do školy a zase se tam připojovali z Třebaně a z toho dětskýho domova.“

Utkvěl vám nějaký učitel nebo učitelka v paměti? Proč?

„No tak nejvíc mi utkvěl v paměti pan řídící, protože ten když jsme lezli tam pod hradem po skále, tak na nás koukal dalekohledem a pak když jsme přišli druhej den do školy, tak nás procvaknul a profackoval. A potom byla paní učitelka Pochová... Takhle ještě Fišer, ten byl takovej mírnej, ale paní učitelka Pochová ta zase třeba když jsme měli odpoledne školu, tak my jsme chodili hrát fotbal na hřiště u sokolovny. No a když jsme přetáhli... Hrálo se hrálo a zapomněli jsme na hodiny. No a tak pro nás paní učitelka vyslala někoho, holky většinou, a pak jsme se postavili do řady a museli jsme takhle natáhnout ruce a paní učitelka Pochová

šla a pravítkem nás všechny takhle plácla přes ně. Tak na to si pamatuju. To bylo dobrý, to bylo výchovný.

„Takže vám utkvěly v hlavě převážně negativní vzpomínky...“

„No na ty dobrý si nepamatuju.“

Jak probíhala výuka ve vaší třídě?

„Tak byly jsme tam dvě oddělení, třeba druhá a třetí třída, no tak každopádně to jedno oddělení prakticky mělo třeba písemný něco, že jo a v tom druhým oddělení se učili a pak se to zase vyměnilo. Ale tady právě bylo nejhorší to, že tě to rušilo, rozumíš. Že když tam něco máš dělat a oni ti do toho mluví, tak to tě rušilo. Tak tohle bylo u těch oddělení takový... ale jinak to šlo, jinak to bylo dobrý.“

Jaký předmět byl váš nejoblíbenější?

„Můj nejoblíbenější předmět tělocvik. Ale já jsem měl rád tu, matiku jsem měl rád, no a přírodopis.“

Vzpomínáte si na nějaké školní akce, kterých se škola pravidelně účastnila?

„Tenkrát se na tohleto moc nedalo. To spíš bylo v těch jednotlivých korporacích, který v Karlštejně byli jako baráčníci, sokolové a tyhlenty...že se tyhle děti prakticky účastnili jejich nějakých těch... To jsme tančili třeba českou besedu s baráčníky, chodili jsme na cvičení, na akademie jsme chodili do Sokola, chodilo se do Sokola cvičit, ale že by to jako bylo v rámci školy, to jako ne. To bylo spíš, že ty děti byly rozptýlený do tady těch organizací.“

„A vy jste chodil někam?“

„No já jsem chodil do sokola, českou besedu jsme tancovali s baráčníky, na ty akademie jsem chodil. No a takový ty různý aktivity, který byly jako klukovský.“

„Nejvíc si pamatuju asi na ty akademie. To bylo dobrý. To jsme nacvičovali prostný cvičení a pak jsme k tomu přizvali lidi, a to byly ty akademie. Jako rodiče tam seděli a jiný lidi no a potleskali, když se jim to líbilo. My jsme tam jako předváděli ty svoje nacvičený kousky.“

Vzpomínáte si na oslavy státu nebo prezidentů republiky, které škola pořádala?

„To ani ne.“

Vzpomínáte si na nějakou velmi šťastnou nebo naopak velmi nešťastnou vzpomínku spojenou se školou?

„Ani ne, čoveče. To už je tam dávno, že už ty dobrý vzpomínky člověk zapomněl a ty špatný vlastně taky.“

Na druhý stupeň jste šel tedy do Berouna. Máte pocit, že přechod na druhý stupeň základní školy byl pro vás náročný? Myslíte si, že jste ve vědomostech zaostával za žáky, kteří chodili na první stupeň do školy plně organizované?

„Ne, to vůbec ne. Prosim tě, tam už byly berounský školy – na Závodí a Jungmanka – a Tetín a Srbsko, to jsme všichni chodili tam.“

„Takže vy jste se slučovali s těma dětma, který byli z okolních vesnic? Vy jste nechodili do třídy s dětma, který už do Berouna chodili?“

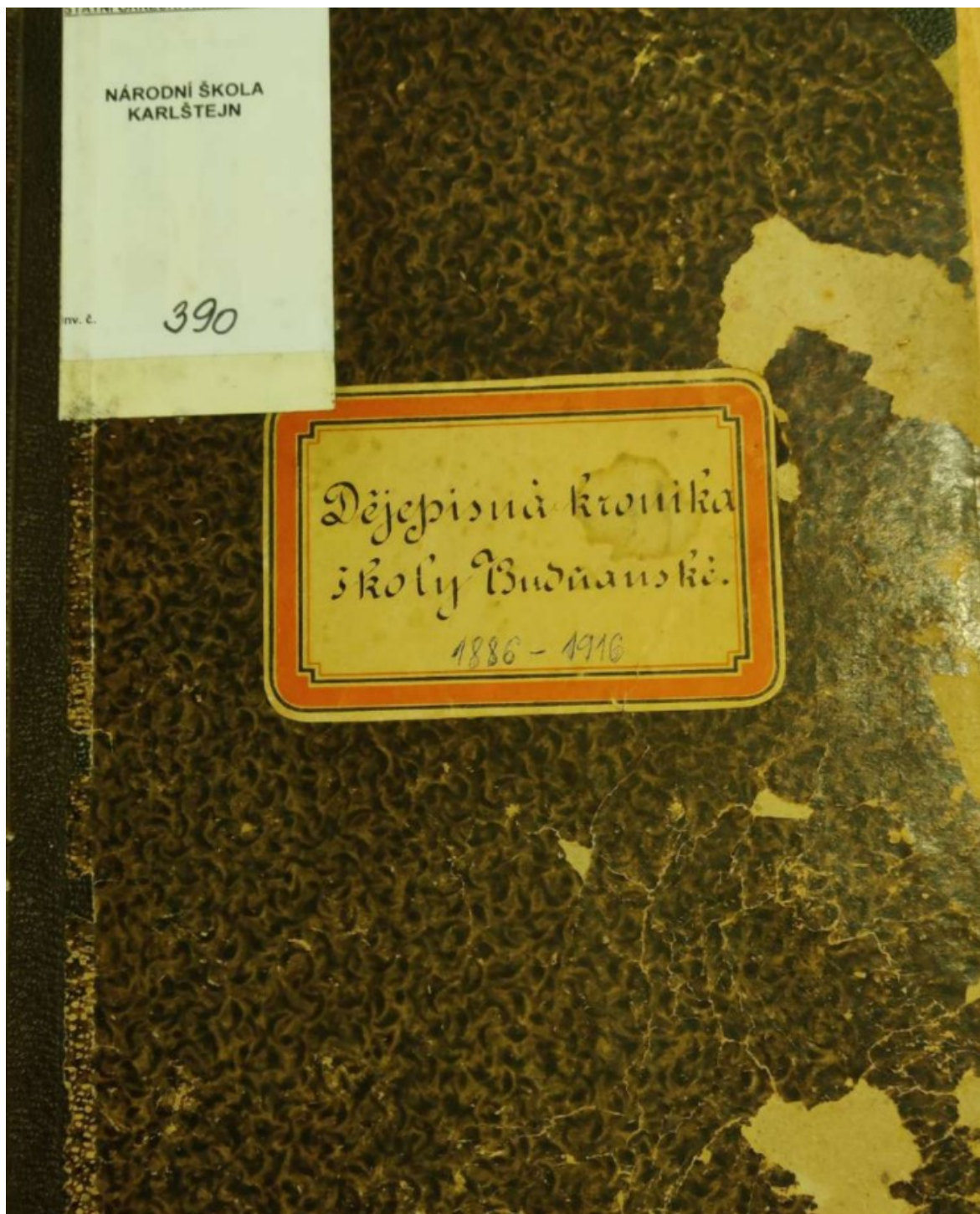
„Ne, ne, ne... nebo takhle, oni to pak udělali tak, že ty jednotlivý obce sloučili dohromady a vlastně spádová škola pro ně byla Beroun. Některý chodili na Závodí a některý na tu Jungmannku. My jsme chodili na tu Jungmannku. A bylo to tak, že jsme tam chodili my, Chyňava, Srbsko, Tetín no a teďko ty berounský, jako Černež vršek – to dozadu jako ke Králováku. No a tyhle pak k nám taky patřili. Takže to bylo jako spojený. Já bych jako našel i nějakou fotku s naší třídní. Ale to teda byla sekanka. Ta se na tebe jenom podívala a už ti to stačilo. Tím pádem to bylo jako vyřízený, že měla takovou přirozenou autoritu.“

Kdy jste se byl naposledy podívat ve škole?

„Když jsme prosimtě tam odtud si půjčovali ty stojany, ty věšáky a ty... no, jak se na to vyvěšují plakáty...Nástěnky, ale ty přenosný. To bylo od KPK (Klub přátel Karlštejna, pozn. autorky) jsme měli asi před třema nebo čtyřma rukama jsme měli důchodce, pořádali jsme důchodce a tam jsme dali různý, na ty nástěnky, fotografie z obce. Tak jsme si to odnesli a pak jsme to zase museli přinést. No a jinak když tam měl ten Pecka tu pekárnu, tam jsme měli i takovou jako brigádu, kde jsme opravovali ty terasy u Kačerů. Tak to bylo naposledy co jsem tam byl.“

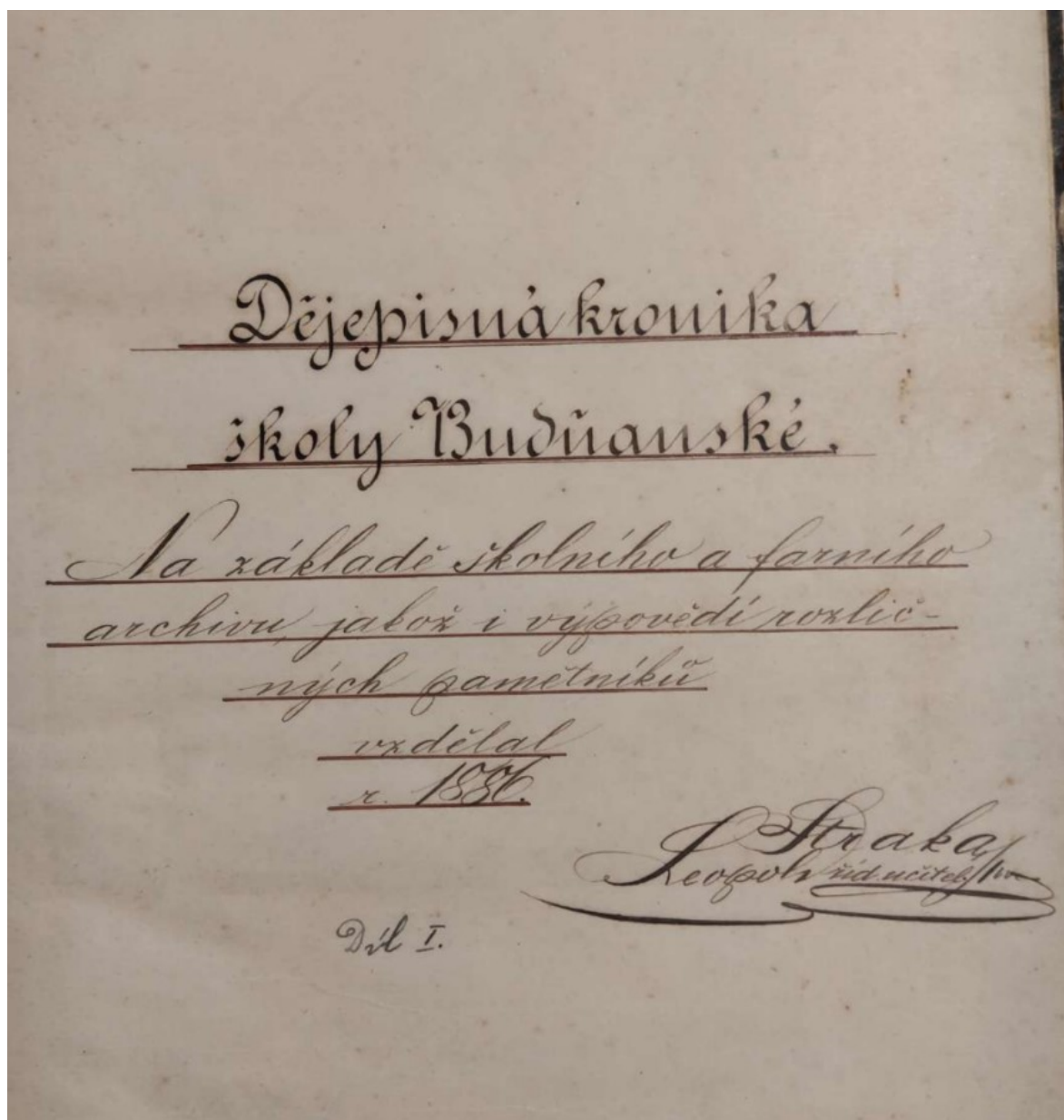
B) Fotografické přílohy

Příloha B1: Ukázka první školní kroniky

Zdroj: ŠK1

Příloha B2: Ukázka první strany ŠK1

Zdroj: ŠK1

Příloha B3: Fotografie školní budovy s hradem Karlštejnem ze školního roku 1928/29

Zdroj: ŠK2, s. 92

Příloha B4: současná podoba školní budovy

Zdroj: skolakarlstejn.cz [online]. Fotografie školy v Karlštejně. Dostupné z: <https://www.skolakarlstejn.cz/>

Příloha B5: hrad Karlštejn

Zdroj: Fotografie vytvořená autorkou

B6: Program oslavy 80. narozenin T. G. Masaryka

TĚLOCVIČNÁ JEDNOTA „SOKOL“ KARLŠTEJN s pobočkou BĚLČ

uspořádá

v sobotu 8. března 1930 u sestry Janá

oslavu 80. narozenin presidenta republiky T.G. MASARYKA.

P o ř a d :

- 1./ Bedřich Smetana: Slavnostní sbor. Mužský sbor.
- 2./ Josef Chaloupka: Zdravice Sokolstva k 80. narozeninám presidenta republiky T.G. Masaryka. - Recitace, br. Roždál.
- 3./ Slavnostní proslov. Br. Vl. Habětín.
- 4./ Furch-Javůrek: Na Moravu. Mužský sbor.
- 5./ Z rukopisné sbírky básní Jaroslava Naumana: Rozhlas srdcí. Recitace.
- 6./ Z rukopisné sbírky básní Jaroslava Naumana: Teče voda, teče. -,-,-
- 7./ Boh. Vondra: Teče voda, teče. Mužský sbor.
- 8./ Z rukopisné sbírky básní Jaroslava Naumana: Jubilejní peníz. -,-,-
- 9./ Z rukopisné sbírky básní Jaroslava Naumana: Naše svátky. -,-,-
- 10./ Bedřich Smetana: Věno. Mužský sbor.
- 11./ Z rukopisné sbírky básní Jaroslava Naumana: Tiché přání. Recitace.
- 12./ Z rukopisné sbírky básní Jaroslava Naumana: 7. březen 1930. -,-,-

Hynek Palla: Menuet.

13./ Jan Malát: Na vojnu nepůjdu.	} Mužský sbor.
Jan Malát: Kanefaska.	

- 14./ Z rukopisné sbírky básní Jaroslava Naumana: Jarní svátek. Recitace.
- 15./ Živý obraz. - Státní hymny. Mužský sbor.
- 16./ Bedřich Smetana: Heslo. Mužský sbor.

---oOo---

Z A Č Á T E K o 20. hodině.

Dobrovolný
příspěvek
na úhradu režie.

Zdroj: ŠK2, šk. r. 1929/30

Příloha B7: Pozvánka na oslavu 100. výročí trvání školní budovy v Budňanech

Místní školní rada a učitelský sbor obecné školy
v Budňanech pod Karlštejnem
dovolují si Vás pozvat na

**oslavu 100. výročí trvání školní budovy
v Budňanech,** jež se bude konati v neděli 16. května 1937
pod protektorátem obec. zastupitelstev příslušných obcí

P O R A D:

1. V 130 hod. odpoč. na letním sokolském cvičišti zahájení slavnosti a uvítání hostů p. M. Hanzálkem, star. obce.
2. Vstříčení státní vlajky a státní hymna.
3. Nášle škola, recitace.
4. Slavnostní řeč p. Jindřicha Jány, okres. škol. inspektora: Poslání školy, učitelstva a rodiny.
5. K dějinám místní školy.
6. Recitace.
7. Děklov p. O. Ráže, předseda míst. školní rady.

Za nepřítomnosti počasi kóna se cela slavnost v Sokolovně

divad. představení se zpěvy: **Maminčino srdce**
Vstupné: dáti 1 Kč, dospělí 3 Kč – Večer 16. května 1937 v 7.30 hod. v Sokolovně představení pro dospělá
Vstupné: I. místo 4 Kč, II. místo 3 Kč, k stani 2 Kč

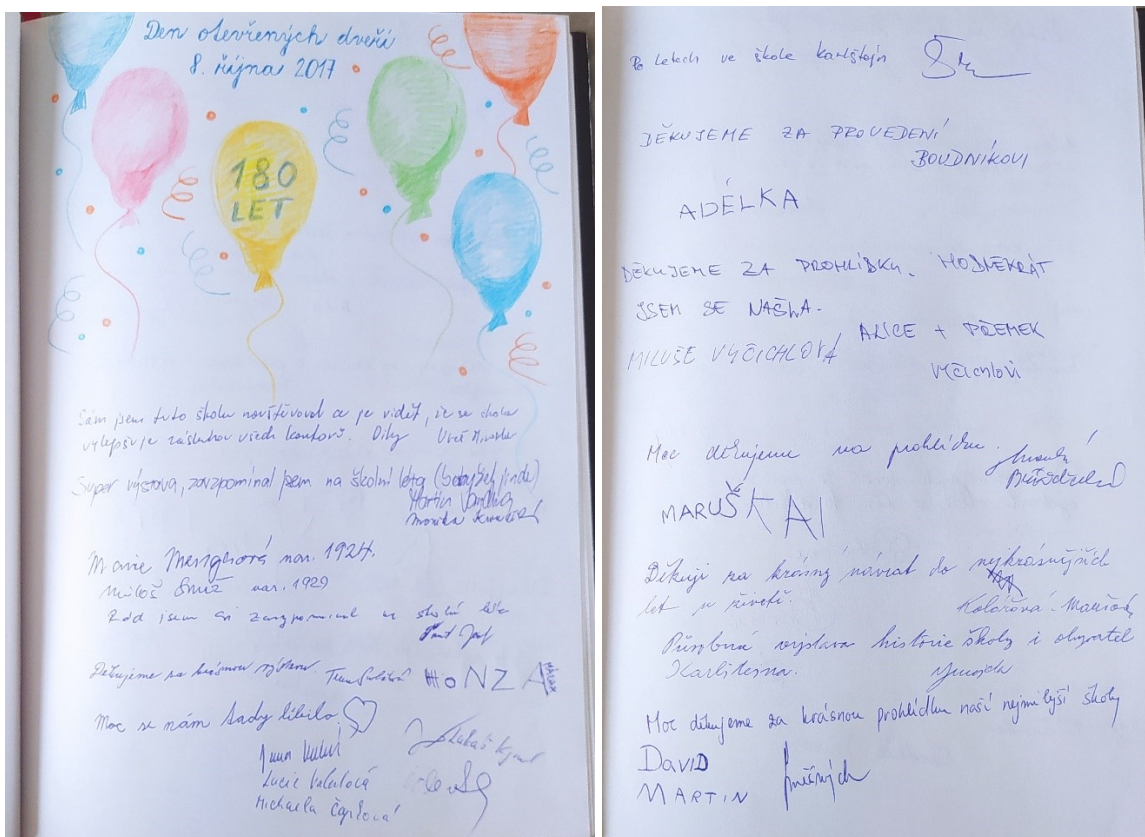
Čistý vynos bude věnovan na zakoupení školních potřeb pro chudé žáky a knih do žákovské knihovny

ŠKOLNÍ VÝSTAVKA
v I. posch. obecné školy
otevřena od 8 do 16 hod.

Va. 3.30 hod. odpo. v sále Sokolovny sehraji žáci míst. školy za lásk. spolupráckování hud. debního odboru TJS Karlštejn, řízeného p. Frant. Svobodou.

Zdroj: ŠK2, s. 252

Příloha B8: Ukázka knihy návštěv z oslav 180. výročí školy, vzkazy bývalých žáků a příznivců školy

Zdroj: ŠK6 (2017/18)